

زندگی حقيقی و زندگی آخرت است

خطبه اول

الحمد لله الذي أحيا قلوب عباد المؤمنين بالإيمان وجعل لهم نهاية يؤجرون ويكرمون وينعمون في يوم القرار والصلة والسلام على خير من بشر الأخيار وأنذر الأشرار وعلى الله وصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم القرار.

وبعد:

برادران مسلمان! الله تعالى در کلام مجیدش می فرماید: ﴿يَتَأَمَّلُهُ الَّذِينَ مَا مَنَّاْ أَتَقْوَ اللَّهُ حَقَّ تَعْلَمَهُ وَلَا

مَوْتٌ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ آی عمران: ۱۰۲

«ای مؤمنان! چنانکه حق ترسیدن است از الله بترسید و نمیرید مگر در حالیکه مسلمان باشید». پس خودم و شما را به تقوای الهی و ترس حقيقی از الله تعالى سفارش می کنم.

برادران گرامی! و مومنان عاشق بهشت وزندگی آخرت! موضوع این هفته ما در باره زندگی حقيقی است زندگی که پس این زندگی دنیوی موقعی شروع می شود و هرگز پایان ندارد. آری این جهان و تمام هست و نیست این زندگی مادی فنا خواهد شد و آنچه باقی می ماند ذات گرامی الله تعالى وزندگی حقيقی آخرت است:

﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۚ وَيَقِنَّ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ﴾ (الرحمن: ۲۶ - ۲۷)

«هر چه بر روی آن (زمین) است و فانی شود و (تها) روی پروردگار ذو الجلال و گرامی توست که باقی می ماند».

الله تعالى در باره بی ارزشی این دنیا وزندگی ناپایدار آن بارها در کلام مجیدش هشدار داده و به ارزش واهمیت زندگی آخرت تأکید نموده است:

﴿أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَيْلٌ وَلَيْلٌ وَرِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بِيَنْكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كُمْثُلٌ غَيْرِهِ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ بِنَاهُهُ، ثُمَّ يَهْيَأُ فَتَرَهُ مُصْفَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَّنًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَّعٌ الْعَرُورِ﴾ (الحدید: ۲۰)

بدانید که زندگی دنیا تنها بازیچه و سرگرمی و تجمل و فخر فروشی در میان شما و افراد طلبی در اموال و فرزاندان است و همانند بارانی که روییدنی اش کشاورزان را به شکفت آورد سپس خشک شود (به گونه ای که) آن را زرد رنگ بینی و سپس خرد (ویه کاه تبدیل) شود و در آخرت (برای کفار) عذاب سخت است و (برای مؤمنان) آمرزشی از جانب الله و خشنودی است و وزندگی دنیا چیزی جز متاع فریبنده نیست».

پس زندگی دنیا فقط یک بهار زود گذری است که بزودی پاییز و زمستان تازگی و شادابی آنرا در هم خواهد پیچید و فقط زندگی حقيقی آخرت باقی خواهد ماند آری توجه فرمودید که زندگی دنیا چیزی جز متاع فریبنده نیست.

در جای دیگری معبد یگانه و یکتا در باره دنیا و بی ارزش آن می فرماید:

﴿إِنَّمَا كَمْلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَّا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَخَنَاطَ لِهِ بَنَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَمُ حَيَّهُ

إِذَا أَخْدَتِ الْأَرْضَ زُخْرُفَهَا وَأَزْيَّنَتْ وَظَرَبَ أَهْلَهَا أَنَّهُمْ قَدْرُونَ عَلَيْهَا أَتَتْهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَانَ لَمْ تَغْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ ﴿٢٤﴾ (يونس: ٢٤)

«مثل زندگی دنیا و همانند آبی است که از آسمان نازل کردیم و سپس برای آن گیاهان گوناگون زمین از آنجه مردم و چهارپایان می خورند؛ روید و تازمانی که زمین پیرایه خود بگرفت و آراسته شد و واهل آن گمان کردند که خود بر آن چیره اند و (نا گهان) فرمان ما در شب یا روزی فرار سد و و آنچنان آن (کشتزار) را درو کنیم که گوی دیروز هرگز (کشتزاری) نبوده است. این گونه آیات (خود) را برای گروهی که می اندیشند به تفصیل بیان می کنیم».

این است آنچه که ما به آن دل بسته ایم تعبیر دیگری را ملاحظه فرمایید که الله یگانه و معبد حقیقی ما که خالق و مدبر این جهان و جهان آخرت است در باره این زندگی چه می فرماید:

﴿٢٥﴾ وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

(العنکبوت: ٦٤)

«و این زندگی دنیا (چیزی) جز سرگرمی و بازیچه نیست و و بی تردید اگر می دانستند سرای آخرت همان زندگی (واقعی) است».

پس زندگی آخرت همان زندگی حقیقی است که من و شما برای آن آفریده شده ایم و در آن همیشه خواهیم ماند و خوشابه سعادت کسانی که از اهل بهشت و رستگاری دائم باشند که در آن صورت همواره در نعمت ابدی خواهند بود:

﴿٢٦﴾ فَإِنَّ كَانَ مِنَ الْمُفَرِّيْنَ فَرَوْحٌ وَرِيحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيْمٍ ﴿٢٧﴾ (الواقعة: ٨٩ - ٨٨)

«واما اگر از اصحاب راست (سعادتمند) باشد. پس (در) آسیش وریحان و باع (بهشت) پر نعمت است».

و این نعمتها بی پایان وابدی و سرمدی بهشت جاویدان دلپذیر و پایان ناپذیر است که امیدواریم الله یگانه ویکتا من و شما را جزء آن بندگان پیروز سرفراز بگرداند:

﴿٢٨﴾ وَجَرَّنَّهُمْ بِمَا صَبَرُواْ جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿٢٩﴾ مُكَكِّنَنِيهَا عَلَى الْأَرْكَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَهْرَيْرًا ﴿٣٠﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظَلَّلَهَا وَذَلِّلَتْ قُطْلُوفُهَا نَذْلِيلًا ﴿٣١﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ ثَابِيَةً مِنْ فِضَّةٍ وَكَوَافِيْرَ كَاتَ قَوَافِرِيْرًا ﴿٣٢﴾ قَوَافِرِيْرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدْرُوهَا نَقَبِرِيْرًا ﴿٣٣﴾ وَيُسْقُونَ فِيهَا كَاسًا كَانَ مِنْ أَجْهَاهَا زَجَبِيَّلًا ﴿٣٤﴾ عِنَّا فِيهَا سُمَّيَ سَلَسِيلًا ﴿٣٥﴾ وَيُطَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَنْ مُخْلَدُونَ إِذَا رَأَيْتُمْ حَسِنَتِهِمْ لَوْلَا مُتَشَوِّرًا ﴿٣٦﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ تَمَّ رَأَيْتَ تَعِيَّا وَمَلَكَكَيْرًا ﴿٣٧﴾ عَلَيْهِمْ ثَابُ سُنُدُّسِ حُضُرٌ وَإِسْتَبْرِقٌ وَحَوْلًا أَسَاوَرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقْنَهُمْ رَهِيْمٌ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٣٨﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعِيْكُمْ مَشْكُورًا ﴿٣٩﴾ (الإنسان: ١٢ - ٢٢)

«بهشت وابریشم را به پاداش این که بر اطاعت الله و در برابر گزندها و مصیبت ها شکیایی ورزیدند پاداششان دهد در بهشت بر پشتی ها تکیه می زندند. در آن جا نه خورشیدی می بینند تا از گرمای آن آزرده شوند و نه سرمایی تا از سردی اش به ستوه آیند سایه هایش نزدیک و بر آنها گسترده است و میوه هایش در اختیار آنان نهاده شده است و به گونه ای که هر نوع میوه ای بخواهند و بی هیچ رنجی از درخت می چینند جام هایی سیمین و تنگ هایی بلورین بر آنان می گردانند بلورهایی

شفاف وروشن که گویی از نقره ساخته اند. خدمتکاران و آنها را در اندازه هایی مطابق میل آنان آورده و به قدر خواسته ایشان در آنها نوشیدنی دلخواه آنان ریخته اند. در آن جا باده ای به آنان می نوشانند که آمیزه اش زنجیل است. از چشمته ای در بهشت که آن را «سلسیل» می نامند. ویرای خدمت به آنان پسرانی هماره شاداب و نوجوان بر گردشان در گردش اند. آن پسران چنان نورانی وبا طراوت اند که چون آنان را بنگری می پنداری مرواریدی پراکنده اند و چون در آن جا به نظاره بنشینی و نعمتی بی حد وسلطتی بزرگ می بینی بر اندام بهشتیان جامه هایی سبز رنگ از حریر نازک و دلیلای سِتبر است و به دستواره هایی از نقره آراسته شده اند وپرورد گارشان به آنان شرابی می نوشانند که هر پلیدی را از آنان می زداید. به آنان گفته می شود: این برای شما جزای است بزرگ و وسعتیان مورد سپاس قرار گرفته است».

بله عزیزان! این است آن زندگی حقیقی وسای دایمی که من و شما همیشه در آن خواهیم ماند و این است آن نعمتهاایی که باید ما برای حصول و رسیدن به آن باید با هم رقابت داشته باشیم بیشترین وقت وتلاش خود را در راه رسیدن به آن صرف نماییم.

اما این انسان عاقل چقدر از هدف دور است یعنی خود من و شما چقدر در غفلت زندگی می کنیم و چقدر به این جهان فانی وزیب و زینت آن دل بسته ایم و خود را می فریبیم و عمر ارزشمند خود را بیهوده هدر می دهیم. وناگهان فرصت تمام می شود و به سوی آخرت وزندگی حقیقی سوق داده می شویم.

ابوهیره - رضی الله عنہ - می فرماید: شنیدم که رسول الله ﷺ می فرمودند: «لَا يَزَالُ قَلْبُ الْكَبِيرِ شَابًا فِي اثْنَيْنِ: فِي حُبِ الدُّنْيَا وَ وَطُولِ الْأَمْلِ». (بخاری: ٦٤٢٠)

«دل انسانهای کهنسل در دو چیز و همچنان جوان می ماند: دوستی دنیا و آرزوی طولانی». و علی رضی الله عنہ می فرماید: «ارحلت الدنيا مدبرة و وارحلت الآخرة مقبلة ولكل واحدة منها بنون و فکونوا من أبناء الآخرة و ولا تكونوا من أبناء الدنيا و فإن اليوم عمل ولا حساب و غدا حساب ولا عمل».

«دنیا در حال دور شدن و آخرت در حال نزیک شدن است و هر کدام از این دو فرزندانی دارند! پس شما از فرزندان آخرت باشید و نه دنیا ؛ زیرا که امروز عمل است و حسابی نیست و فردا حساب است و عملی نخواهد بود».

بارک الله لي ولکم في القرآن العظيم ونفعني وإياكم بما فيه من الآيات والذكر الحكيم ونفعنا بهدي سيد المرسلين وقوله القويم أقول قوله هذا وأستغفر الله لي ولکم ولسائر المسلمين والحمد لله رب العالمين.

خطبه دوم

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه و كما يحب ربنا ويرضى و وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله وعلى آل وصحبه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين. برادران مسلمان!

رسول گرامی ما صلی الله عليه وآلہ وسلم می فرمایند:

(إذا مات ابن آدم انقطع عمله إلا من ثلاثة : صدقة جارية : أو علم نافع ينتفع به : أو ولد صالح بدعوه) به روایت مسلم

«هر گاه انسان بمیرد عملش منقطع می شود مگر از سه چیز: صدقه جاریه یا علمی که از آن استفاده شود و یا فرزند نیکی که برایش دعا کند».

پس زندگی دنیا ارزشی ندارد که انسان همه چیز خود را صرف آن کند انسان عاقل کسی است که از وقت و امکاناتی که در اختیار دارد برای آباد کردن آخرت استفاده کند و بداند که زندگی حقیقی زندگی آخرت است.

سروران گرامی! آیا می دانید که ایمان به روز آخرت چه ثمرات ارزشمندی دارد به این نکات بسیار مهم توجه داشته باشید:

۱- شوق و رغبت به انجام طاعات و حرص بر آن به خاطر پاداش و ثوابی که در پی دارد.

۲- ترس از گناه و پلید شدن به آن و از ترس عذاب آنروز.

۳- تسلی واطمینان مؤمن از آنچه از دست می دهد به خاطر امیدواری که به ثواب بهشت و نعمتهای آن دارد.

۴- ایمان به روز رستاخیز اساس سعادت فرد و جامعه است و زیرا وقتی انسان ایمان داشته باشد که الله متعال مخلوقات را پس از مردنشان زنده می کند و از هر خوب و بد آنان حساب می گیرد وانتقام مظلوم را از ظالم می گیرد حتی از حیوان و حتماً براه می آید و به طاعت الله مشغول می شود بنابر این ریشه شر و فساد از بین می رود و خبر و نیکی بر جامعه حاکم می گردد و فضیلت واطمینان و آرامش همه جا را فرا می گیرد.

پس با توجه نکات فوق ارزش ایمان به روز آخرت بسیار حیاتی است و به همین دلیل بخش عمدہ ای از قرآن کریم به این امر اختصاص یافته است.

و اما برای اینکه حقیقت بی ارزشی این دنیا و ارزش واهمیت آخرت و سرای جاویدان بهشت برین را بدانیم خلاصه ای از یک حدیث مفصل از صحیح بخاری را که صحابی جلیل القدر و شاگرد منحصر به فرد رسول مکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم یعنی حضرت ابوهریره دوسری رضی الله عنہ روایت کرده را در اینجا می آوریم که رسول بزرگوارمان صلی الله وعلیه وآلہ وسلم در توصیف یک صحنه از روز حشر می فرمایند:

پس از آن و الله متعال از قضاؤت بین بندگان در حالی فارغ می شود که فقط یکی از بندگانش بین بهشت و دوزخ بلا تکلیف مانده است. واو آخرین فرد دوزخی است که وارد بهشت می شود. او که چهره اش به سوی دوزخ است و می گوید: پروردگارا! چهره ام را از دوزخ برگردان. زیرا وزش هوای آتشین آن و حالم را به هم می زند و شعله های آتشینش و مرا می سوزاند. الله متعال می فرماید: اگر این خواسته ات را بر آورده سازم و چیز دیگری نمی خواهی؟ می گوید: سوگند به عزت و که نمی خواهم. و چندین عهد و پیمان دیگر می بند. الله متعال چهره اش را از جانب دوزخ بر می گرداند. وقتی چهره اش به سوی بهشت می شود و شادابی آنرا می بیند و ابتدا اندکی سکوت می کند سپس می گوید: یا رب قدمنی عنْدَ بَابِ الْجَنَّةِ پروردگارا! مرا نزدیک دروازه

بهشت بیر.

الله متعال به او می گوید: مگر تو آن همه عهد و پیمان نبستی که چیز دیگری نخواهی؟! می گوید: پروردگارا مرا شقی ترین بندۀ ات مگردان. الله متعال می فرماید: اگر این خواسته ات را نیز برآورده سازم و چیز دیگری نمی خواهی؟ می گوید: لا وَعِزَّتِكَ لَا أَسْأَلُ عَيْرَ ذَلِكَ وَ سوگند به عزت که چیز دیگری نمی خواهم.

الله او را نزدیک دروازه بهشت می برد. وقتی چشمش به زیبائیها و شادایهای بهشت می افتاد و لحظه ای سکوت می کند. سپس می گوید: یا رَبِّ أَذْلَنِي الْجَنَّةَ وَ فَيَقُولُ اللَّهُ: بارالها! مرا وارد بهشت گردان.

الله متعال می فرماید: وَيَحَّكَ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ وَ وَاهِيَ بِرِ تَوَاهِي فَرِزَنْدَ آدَمَ! چقدر عهد شکن هستی! مگر تو با من و آن همه عهد و پیمان نبستی که چیز دیگری نخواهی.

می گوید: پروردگارا! مرا شقی ترین بندۀ ات مگردان. الله متعال به این رفتار بندۀ اش می خندد. سپس به او اجازه ورود به بهشت می دهد و می فرماید: اکنون هر چه آرزو داری و بخواه. پس او آنقدر می طلبد که آرزوهاش به پایان می رسد. الله عزوجل به یادش می اندازد که چنین و چنان بخواه. تا اینکه این آرزوها نیز به پایان می رسد. حق تعالی می فرماید: دو برابر آنچه که خواستی به تو عنایت فرمودم». و در روایت ابوسعید خدری رضی الله عنه آمده که من خودم شنیدم که آنحضرت ﷺ فرمود: «قَالَ اللَّهُ لِكَ ذَلِكَ وَعَشَرَةُ أَمْثَالِهِ» الله متعال فرمود: آن و ده برابر مثل آن برای تو باد. (صحیح بخاری: ۸۰۶)

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَتَأَمَّلُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلَوةً عَلَيْهِ وَسَلَامٌ وَسَلِيمًا ﴾ (الأحزاب: ۵۶)

«اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد .....
ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار. عباد الله! إن الله يأمر بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى و وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغى و يعظكم لعلكم تذكرون.